

Napirenden a szegedi táj körzetesítése

Az új ötéves terv előkészítéséről tárgyalnak a községekben

A Csongrád megyei pártbizottság és a megyei tanács 1963 tavaszán együttes ülésén vitatta meg a szegedi járás perspektivikus fejlesztési tervjavaslatát, melyet később a Minisztertanács is jóváhagyott. Ezt követően 1964 júliusában a tervet részletes kimunkálása céljából a Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet üzemszervezési osztályának vezetésével önálló mezőgazdaságfejlesztési tervezőcsoport alakult. Munkásságának célja az volt, hogy a tsz-ek fejlesztésében megszüntesse az anarchiát, az ötletszerűséget, s tudományos eszközökkel a termőhelyi adottságok figyelembevételével biztosítsák az egyenletes fejlődést és a szövetkezeti gazdák jövedelmének arányos növekedését. A mérnökökből és más szakemberekből álló kollektíva másfél év alatt országosan is egyedülálló munkát végzett. Kialakította a szegedi táj immár véglegesnek tekinthető mezőgazdasági termelési profilját. Kimutatta: különböző helyeken melyek azok a termelési ágazatok, amelyek mind a tsz-ek, mind pedig a népgazdaság számára elsőrendűen hasznosak. S mely termelési ágazatokat kell megszüntetni a jövedelmező termelés objektív feltételeinek hiánya miatt.

A realitásoknak megfelelően

Ez a csoport egyben kidolgozta a szegedi táj mezőgazdaság fejlesztésének részletes tervjavaslatát is. Az objektív közgazdasági realitásoknak megfelelően a jelenlegi 78 üzem helyett javaslatuk szerint — végül is 38 szövetkezeti nagyüzem marad a szegedi tájban.

Közel egy hónapja folytak a falvakban a kidolgozott dokumentációk alapján a tervtárgyaló értekezletek, kollégiumi ülések, melyeken a szegedi járási párt-végrehajtóbizottság és a járási tanács végrehajtó bizottságának vezetői, képviselői és a helybeli szövetkezeti vezetők, mezőgazdasági szakemberek, párttitkárok, tanácselnökök együtt a tervezőkkel vitatják a tervjavaslatokat.

Az eddigi tapasztalatok szerint a tsz-ek, tsz-csoportok és a gyakorlati szakemberek döntő többsége rendkívül hasznosnak ítélte ezeket a tervjavaslatokat. Saját harmadik ötéves tervük programjával megoszták, elfogadták azokat. Eddig 8 helyen született döntés arra, hogy a javasolt üzemi méreteket már a tél folyamán kialakítják, mert

bizonyítva látják a tudományos szakemberek megállapításait: a zavartalan fejlődés csak jól megalapozott, nagyobb távlatokra kidolgozott tervek alapján lehetséges. Balástyán például a jelenlegi öt tsz helyett jövőre már csak három lesz, mert a mostani kis tsz-ekben nincs meg a lehetőség az igazán korszerű termelésnek.

A tervezők itt is, mint mindenütt, nagy intervallumot biztosítottak a természet átgondolt teljesítésének lehetőségéhez. A tervszámok már akkor is realizálódhatnak, ha 1970-ig elérik rosszabból például a 8 mázsás holdankénti átlagtermést, őszlármpából a 9 mázsát (az országos átlag ettől már ma is lényegesen magasabb). Fűszerpaprikából a 22 mázsát, paradicsomból az eddigi 34 helyett a 80 mázsát, burgonyából pedig a múlt évi 21,3 mázsás helyett 50 mázsát teremhetnek holdanként. Ezekhez a feltételek úgyszólván máris megvannak.

Az elsődleges cél

A tervezők az állattenyésztés profiljának tudományos meghatározásában mindenütt csak a helyben előállítható takarmánykészletekre alapoztak. Elsődleges céljuk volt a népgazdaság és a tsz-ek tehermentesítése az eddigi nagymértékű takarmányvásárlástól és a milliókra rúgó szállítási költségektől. Ennek ellenére is, amint a tervezőcsoport bebizonyította, nagymértékű lesz a hozamok növekedése az állattenyésztésben. Ime a ruzsai Napsugár Tsz példája. Tavaly itt az összjövedelmeknek csupán a 11,7 százalékát adta az állattenyésztés, 836 ezer forint értékben. 1970-ben ugyanitt 1 millió 700 ezer forint körül alakul majd az állattenyésztés hozama. Eből 1 millió 200 ezer forintot biztosít a szarvasmarha-tenyésztés és -hizlalás. A többi a juhtenyésztés bevétele lesz. Felszámolják a közös sertésenyésztést, nem foglalkoznak baromfitartással sem. Ezek az állatfajok Ruzsán csak a háztájiakban maradnak meg. Még hozzá oly módon, hogy a tartásukhoz szükséges takarmányokat is biztosítják részükre. A generális átrendezés után a 100 hold területre jutó számosállat-sűrűség a mostani 14-ről 19,3-ra emelkedett, míg a haszna a jelenleginek mintegy a kétszerese lesz. A tervezők abból az alapigazságból indultak ki, hogy ahol nincs lehetőség az abraktakarmányok gazdaságos termesztésére, ott nem szabad abrakigényes

állatfajok tenyésztésével foglalkozni. Ez okozta eddig is az elkepesztően magas önköltségeket. A homokon viszont kiválóak a lédús szálas takarmányok termesztésének lehetőségei. Ezért itt nagyüzemi viszonyok között csak a szarvasmarha-tenyésztésnek és a juhászatnak lehet jövője.

Nagyobb beruházás nélkül

A tervezőcsoport üzemként meghatározta a beruházások módját és mértékét is. Jellemző, hogy a hatalmas mértékű fejlesztéshez nem igényelnek nagyobb évi beruházásokat, mint amennyi pénz eddig is rendelkezésre állt. Viszont előtérbe került a beruházások koncentrációja. Hiteleket elsősorban azok a gazdaságok kaphatnak majd, melyekben biztosított a gyors megtérülés. S ez nagy önállóságot jelent a helyi vezetők számára is az elfogadott program keretén belül.

A községi tervtárgyalások december elejére mindenütt befejeződnek, s ezután a javasolt módosításokkal a tervek a felsőbb szervek elé kerülnek jóváhagyás végett. Ez azonban nem sérti a szövetkezeti gazdák demokratikus jogait. Szabadon határozhatnak például affelől, hogy a szükséges területi összehasonlítás mikor valósítsák meg. Vannak helyek, ahol ma még nincsenek meg az egyesülés feltételei, azonban a gazdák hozzájárulásával a felsőbb szervek már az elfogadott program alapján irányítják a beruházásokat.

Legutóbb határozat született arra, hogy a szegedi járási tervező csoport mostani munkájának végeztével nem oszlik fel, hanem önálló eszközi tervező vállalatá alakul át, s a jövőben egész Csongrád megyében örködik majd a rentábilis tervszerű mezőgazdasági termelés felé. Tudományos szaktanácsadással szolgál a gazdaságok részére.

A tervezés hírneve

E nagyarányú tervezőmunka egyik érdekessége, hogy Fazekas Lajos, a Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet üzemszervezési osztályának vezetője a mezőgazdasági termelés tájkorzetinek témaköréből kandidátusi disszertációt is készített, melyet az idén védett meg Moszkvában a Szovjet Tudományos Akadémián rendezett vitában. Ilyen értelemben tehát a szegedi járásban megvalósított újrendszerű mezőgazdasági tervezésnek már nemzetközi hírneve is van.

Csepi József

A ruházatiak egyharmada szocialista brigádtag

A Ruházati Ipari Dolgozók Szakszervezetében az iparág szocialista brigádvezetői tanácskoztak. Mérlegelték a szocialista brigádmozgalom alakulását és a további fejlesztésének távlatait. A megbeszélésen a szakszervezet főtájkára figyelemre méltó bejelentést tett: a ruházati iparban csaknem minden harmadik dolgozó szocialista brigádtag. A szocialista brigádok tevékenysége nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az iparág az év első kilenc hónapjában, az időközben jelentkező anyaggéllási nehézségek ellenére 100,5 százalékra teljesítette tervét.

Segített a házilagos tervezés

A beruházások késésének gyakori oka, hogy a tervező irodák nem győzik tervekkel a kivitelező vállalatokat. A szűk tervezési kapacitás bővítése és a gyorsabb tervszolgáltatás céljából a kormány úgy intézkedett, hogy a megfelelő képzettségű szakemberekkel rendelkező trösztök, nagyvállalatok hatáskörét ki kell terjeszteni a kisebb beruházások, valamint a meglévő üzemek helyi ismereteket igénylő rekonstrukciós technológiai terveinek önálló kidolgozására, az egyéb szakmai tervező munkák összehangolására, tehát a generáltervezésre is. A Nehézipari Minisztérium irányítása alá tartozó több iparág jól kihasználja a házilagos tervezés lehetőségeit. A kiterjedt feladatok ellátására fejlesztették a trösztök tervező részleget és ma már valamennyi igen sok tervet készít házilag.

Az anyagi ösztönzés a mezőgazdaságban

A marxizmus—leninizmus esti egyetemének jubileumi ülésszaka

Tegnap tovább folytatódtott a Csongrád megyei marxizmus—leninizmus esti egyetem fennállásának 10. évfordulója alkalmából rendezett tudományos ülésszak. A háromnapos tanácskozás második napján a politikai gazdaságtan tanszék programjában dr. Nagy Lajos tanszékvezető egyetemi docens, a közgazdaságtudomá-

Minden az emberért történik

Minden az emberért, az ember javára történik. Sokszor hangoztattuk a szocializmus alapelvét, amely néha mégis közömbösen cseng fülünkben. Pedig helyes és igaz alapelv, hogy a legfőbb érték számunkra az ember, kifejezi társadalmi, gazdasági rendünk lényegét, melyen humanista céljait, azt, hogy nálunk megszűnt a kizsákmányolás, a kiváltságos kisebbség uralma a dolgozó többség felett, s a munkásosztály vezette néphatalom valóban az egész társadalom és az egyes emberek érdekeit is szolgálja. A nagy összefüggések azonban gyakorta elhomályosulnak a mindennapi munka és gondok közepette.

A szocializmus megszüntette a nagy vagyon- és osztálykülönbségeket, de a termelőeszközök tulajdonba vétele, a javak igazságos elosztásának lehetősége nem számolhat fel egy csapásra minden társadalmi egyenlenséget. Az anyagi javak korlátlan bőségének korszakától még távol vagyunk, nem eléghetünk ki minden szükséglettel. A javak munka szerinti elosztásának még a mainál is következetesebb alkalmazása vezet a gondok enyhítéséhez, a jólét korszakához. Társadalmunk adott lehetőségeihez képest különböző szociális juttatásokkal segíti a családi terhek viselését: nemrég felemelték a kétgyermekesek családi pótlékát, egyes kategóriákban az alacsony nyugdíjakat. Állami eszközökből mind hatékonyabban segítik a lakásépítkezéseket stb.

Ha nincs nálunk mindig és mindenütt kellő vonzereje rendszerünk mély humanizmusát hangoztató jelszavainak, ez elsősorban azért van, mert helyes elveink megvalósításában nem vagyunk elég következetesek. Az állami és a szövetkezeti lakásokat nem mindig a leginkább rászorulóknak adják. Rendszerünk humanitását akkor is megsértjük, amikor eltérjük a pazarlást, a fegyverkezletlenséget, a korszerűtlen munkát, holott még jócskán van kielégítetlen szükséglet!

Mint vásárlók, fogyasztók, minden esetben igényesek vagyunk, mint termelők viszont, néha antiszociális módon gondolkodunk és cselekszünk. Ez a társadalmi célszerűségtől idegen „termelői” szemlélet sok gondot okoz az egyes munkahelyek emberi viszonylataiban is. Mindenekelőtt ott, ahol az emberben csak a tervek, az előírások teljesítőjét látják. Ha veszélyben van a tervteljesítés, elvárják, hogy a dolgozók ne kíméljék erejüket, de jogos bér- és szociális igényeik kielégítését könnyedén elhárítják. Néhol az üzemi balesetek, a foglalkozási megbetegedések alakulását figyelve, kizárólag a kárbement munkanapokra gondolnak, a számokkal kifejezhetetlen emberi szomorúság és szenvedés iránt érzéketlenek.

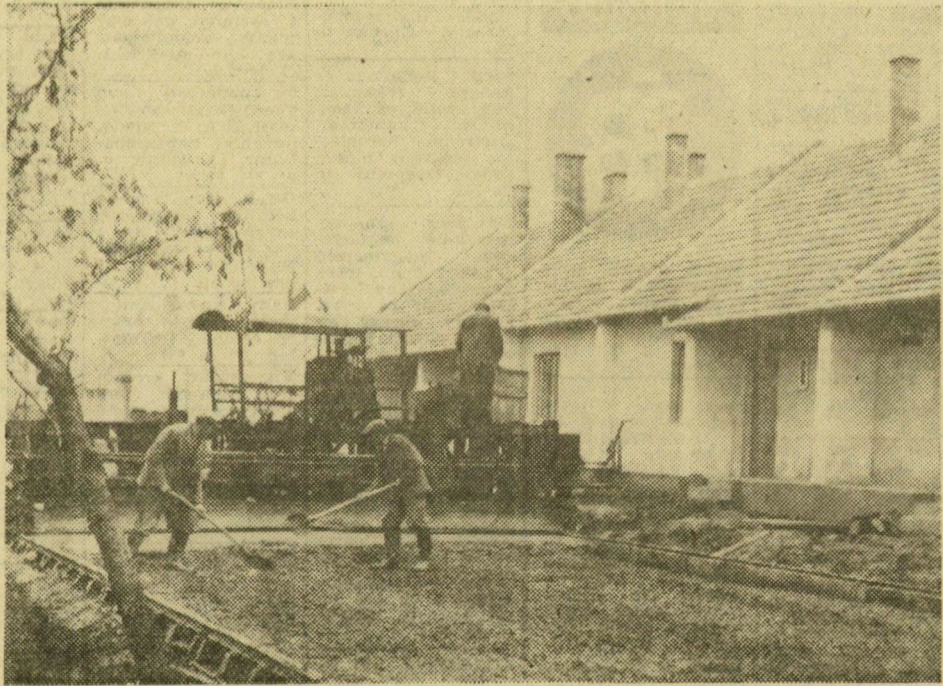
A termelés, a munka a legemberibb tevékenység. Nem csupán a kész termékek szolgálják az emberi szükségletek kielégítését, hanem magában a munkában is az ember alkotó szükséglete, újat teremtő képessége nyilvánul meg. Ez utóbbi azonban gyakran még csak igény. Ahhoz, hogy a munka valóban általános életszükségletté váljon, a termelés jellege, technikai színvonala is korszerűsítésre szorul. És persze az emberek gondolkodásmódja, szemlélete is. Az örömteli munkakedv kialakítása nem utolsósorban a helyi vezetésen múlik: az erkölcsi és anyagi elismerés eszközeivel, a munkafeltételek korszerűsítésével, a dolgozókról való sokoldalú gondoskodással kell naponta bizonyítani, hogy a legfőbb érték valóban az ember.

A szocialista társadalom magáévá tette mindazokat a nemes eszméket, elképzeléseket, amelyeket az emberiség nagy humanista gondolkodói valaha alkottak. Ezek valóra váltása — vagyis rangot, méltóságot adni az embernek társadalmi méretekben és egyénként is — nem kis időt, munkát és felelősséget igényel.

KOVÁCS JÓZSEF

Eltűnnek a károk

Az árvíz elvonult, de hátrahagyta millárdos kárait. Az államvezetés azonnal és példászerűen szervezte meg a helyreállítást, ami alig néhány hónappal az árvíz után ragyogó eredményekben gyümöleszlik. Egymásután adják át az új lakóépületeket, utcásozokat a károsultaknak. Nemrég kis ünnepség zajlott le Mohácson és a környező árvíz-sújtotta falvakban. Kis ünnepség, minden pompa nélkül. A kívülállóknak talán nem sokat jelentett, de annál többet annak a 67 családnak, amely átvette a helyi építő tsz-ek jóvoltából jóval a határidő előtt elkészült házakat.

Beköltözés előtt